

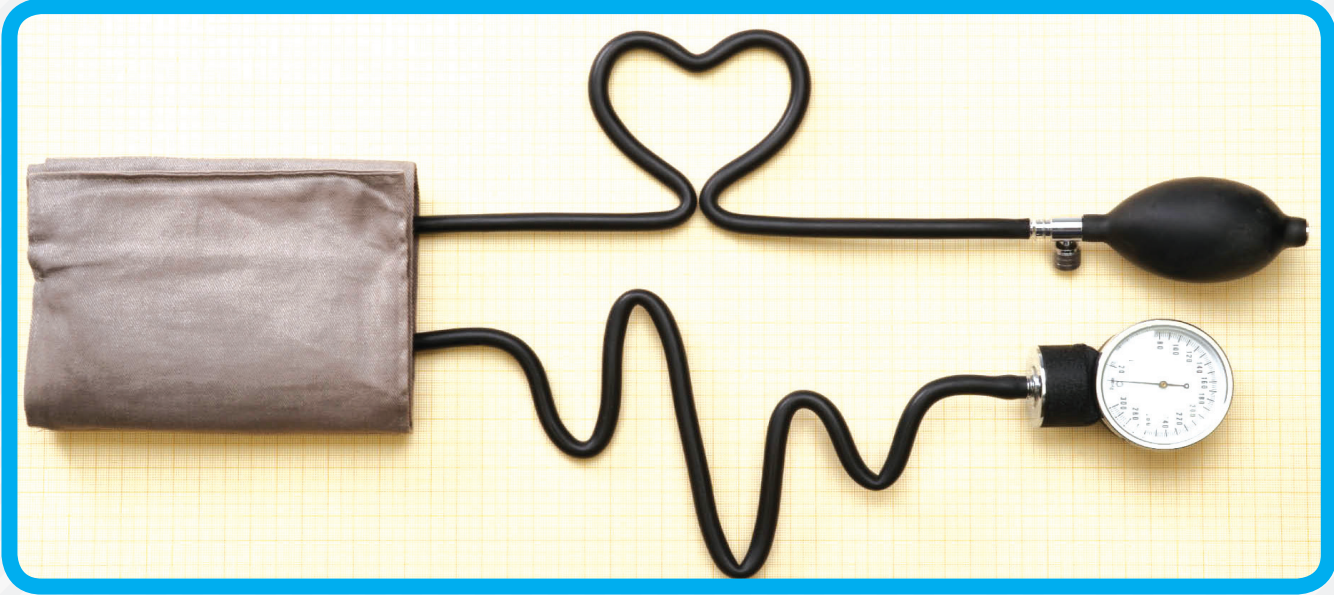
مصطفی علوی مقدم
متخصص عفونی

سرفه خشک یکی از علائم بالینی شایع در بیشتر بیماران مبتلا به کووید ۱۹ است. براساس آمارها سرفه در ۶۰ تا ۷۰ درصد بیماران با فرم حاد کرونا گزارش شده است. به‌طور معمول سرفه در مبتلایان به کووید ۱۹ از روز دوم بیماری شروع می‌شود و تا ۳ هفته ادامه می‌یابد. در ۲۰ تا ۳۰ درصد افراد بالغ مبتلا به کرونا سرفه تا ۸ هفته و حتی بیشتر ادامه پیدا می‌کند. این سرفه‌ها را می‌توان سرفه‌های مزمن پس از کرونا نامید. پس از گرفتن شرح حال از بیمار و معاینه فیزیکی هدفمند و دقیق باید تصویربرداری از قفسه سینه انجام شود. بروشیت پس از عفونت ویروسی یکی از علل سرفه بیماران است که معمولاً بعد از عفونت‌های ویروسی مجاری فوقانی تنفسی بروز می‌کند و دلیل آن افزایش تحریک‌پذیری شاخه‌های حسی عصب واگ نسبت به محرک‌هایی است که منجر به سرفه می‌شوند. در بیماران مبتلا به کووید ۱۹ نیز همین اتفاق می‌افتد و این بیماران نیاز به مصرف آنتی‌بیوتیک یا استروئید خوراکی یا استنشاقی نداشته و استراحت و مصرف مایعات به آنان توصیه می‌شود. سندرم افزایش تحریک‌پذیری راه‌های هوایی و ترشح سلول‌های در مخاط و زیرمخاط از علل دیگری است که منجر به اسپاسم راه‌های هوایی و سرفه در بیماران می‌شود در این گروه از بیماران نیز استفاده از برنکودیلاتور و استروئیدهای استنشاقی می‌تواند باعث بهبود سرفه شود. سندرم ترشح پشت حلق از دیگر دلایل بروز سرفه است که در این بیماران در صورت عدم استعمال سیگار و مصرف نکردن داروهای ضد آزیم تبدیل‌کننده آنژیوتانسین، مجموعه‌ای از احتلالات مربوط به درگیری سینوس‌ها و مخاط بینی مطرح می‌شود. سینوزیت‌های مزمن باکتريال یا قارچی، رینیت آلرژیک، رینیت پس از عفونت، رینیت وازوموتوراز، جمله اختلالات مذکور است. ریفلاکس و برگشت اسید معده به مری نیز علت سرفه در بیماران است این بیماران معمولاً بصورت مکرر دچار سوزش سردل یا احساس مزه شوری در براق می‌شوند. در صورتی که یافته‌های تصویربرداری فعلی با تصویربرداری قبلی در فردی که دچار سرفه‌های مزمن است، تفاوت معناداری داشته باشد برخی تشخیص‌های افتراقی نظیر عفونت ثانویه و درگیری بوی کووید ۱۹ و بیماری زمینیه‌ای روی مطرح می‌شود. پنومونی ارگانیزه کریپتوزتیک، فیبروز ریه، برونشکتازی، واسکولیت‌های درگیرکننده بافت ریه و در موارد بسیار نادر سرطان با منشأ ریه را از دیگر تشخیص‌های افتراقی برای این بیماران است بر سرفه‌های نشانه بیماری‌های مذکور نیست و باید توسط متخصص بررسی شود. تشخیص هر یک از بیماری‌های ذکر شده توسط پزشک متخصص و با انجام تست‌های تشخیصی خاص، بررسی‌های پاراکلینیک و نمونه‌برداری انجام می‌شود و درمان بیمار بسته به علت بیماری متفاوت خواهد بود.

خوراکی‌های مفید برای فشار خون بالا

اینفوگرافیک: آرمان ملی / موسی بالازاده

عارضه فشار خون بالا بیماری کشنده است که سلامت قلب، کلیه‌ها و مغز را تحت تاثیر قرار می‌دهد. طی سه دهه گذشته موارد ابتلا به عارضه فشار خون بالا در جهان حدود ۲ برابر افزایش داشته و این آمار بیشتر خواهد شد. عوامل مختلفی می‌تواند به بالا رفتن فشار خون منجر شود که سن، جنسیت، وراثت، چاقی، سبک زندگی بدون تحرک یا کم تحرک و مهمتر از همه فاکتورهای غذایی از جمله آنهاست. فشار خون بالای بدون علامت نیز می‌تواند به عروق خونی و اندام‌هایی مانند مغز، قلب، چشم و کلیه آسیب برساند. در واقع فشار خون بالا به این معنی است که فشار مضاعفی به شریان‌ها و اندام‌های بدن وارد می‌شود. پیشگیری از ابتلا به بیماری‌های قلبی و کلیوی، تنظیم و کنترل فشار خون بسیار مهم است. یکی از روش‌های انجام این کار اصلاح رژیم غذایی و مصرف خوراکی‌هایی است که بر فشار خون تاثیر مثبت دارند. متخصصان برای کنترل عارضه فشار خون بالا مصرف برخی خوراکی‌ها را توصیه می‌کنند که می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

مرکبات

انواع مختلفی از مرکبات وجود دارد که گریپ‌فروت، پرتقال و لیمو از جمله آنهاست. این میوه‌ها نه تنها سرشار از انواع ویتامین، آنتی‌اکسیدان، مواد معدنی و ترکیبات گیاهی هستند، بلکه میزان فشار خون را نیز کاهش می‌دهند. همچنین میزان کالری موجود در مرکبات پایین فایده‌ساز است.

اسفناج و بروکلی

اسفناج و بروکلی نقش مهمی در کاهش بیماری‌های مختلف متابولیک دارند چرا که سرشار از آنتی‌اکسیدان، کلسیم و منیزیم هستند و برای افراد مبتلا به فشار خون بالا گزینه غذایی مناسبی به حساب می‌آیند. جدا از اصلاح رژیم غذایی لازم است برای حفظ سلامتی و تناسب اندام انجام فعالیت‌های بدنی مانند پیاده‌روی و یوگا نیز در برنامه روزانه گنجانده شود.

تخمه کدو، دانه چیا و کنان

این دانه‌های شگفت‌انگیز حاوی مواد مغذی مانند منیزیم، پتاسیم و آسید آمینه هستند که به کنترل فشار خون کمک می‌کند.

لوبیا و عدس

لوبیا و عدس منبع غنی از فیبر، منیزیم و پتاسیم به حساب می‌آیند. در بررسی‌های متعددی بر تاثیرات مثبت مصرف لوبیا و عدس در کاهش میزان فشار خون تاکید شده است.

سلامت مغز وابسته به روده‌هاست

به گفته محققان، در اعماق روده‌ها، سیستم عصبی روده‌ای، بخشی از سیستم عصبی خودمختار که مستقل از سیستم عصبی مرکزی بدن عمل می‌کند، پنهان شده و خواص‌ها و رفتارهای انسان را هدایت می‌کند. «دی. گو. بورگز»، می‌گوید: «روده‌ها، درست مانند پوست یا بینی، دارای نوعی سلول است که محرک‌ها را تشخیص می‌دهد و پالس‌های الکتریکی را تخلیه می‌کند. روده و مغز عملکردهای یکدیگر را تعدیل می‌کنند.» محققان در این تحقیق به این نتیجه رسیدند که روده دارای حسگرهایی است که به سرعت پیام‌هایی را به مغز می‌فرستد تا به او کمک کند تصمیم بگیرد چه غذاهایی بخورد، چقدر خوب بخوابد و حتی احساس درد کند.

افزایش کارایی مغز با «کاکائو»

به گفته محققان کاکائو حاوی ترکیبات خاصی است که می‌تواند تاثیر بسیاری در بهبود عملکرد مغز داشته باشد. محققان تاثیر فلاونول‌های کاکائو را روی ۹۰ فرد سالم آزمایش کردند. شرکت‌کنندگان هر روز دمنوش کاکائو را میل کردند. پس از ۸ هفته، عملکرد اجرایی و حافظه آنها اندازه‌گیری شد که پیشرفت چشمگیری داشت. فلاونول‌ها نوعی ماده مغذی گیاهی هستند که در بسیاری از غذاها و نوشیدنی‌ها مانند چای، زغال‌اخته، سیب، کلابی، گیلاس و بادام زمینی یافت می‌شود. سال‌هاست که فلاونول موجود در کاکائو مورد مطالعه قرار گرفته و مشخص شده است که به کاهش فشار خون، بهبود جریان خون در مغز و قلب، جلوگیری از زنده شدن خون و... کمک می‌کند.

شماره ۱۱۰۵

جدول کلمات متقاطع

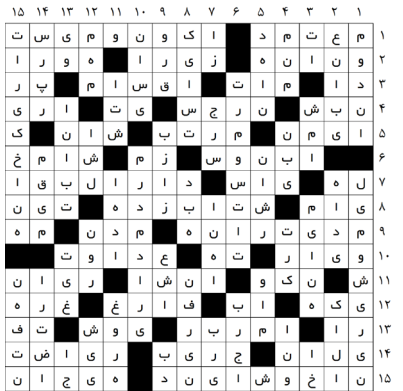
عمودی

- مختصر - رفت‌وروب ۲ - دلیر - رواید - آلبازی سخت ۳ - محبوب‌تر - از گیاهان دارویی - خواب کودکانه ۴ - جمع سانحه - ابر نزدیک به زمین - مایه بازی - در چای می‌ریزد ۵ - هزار کیلو - بر ملا کردن - از شهرهای مذهبی عراق ۶ - آرزوها - داوران نشسته فوتبال ما - مادر بزرگ ۷ - پایین مدرک دبیرستان - ناتمام ۸ - بی نظیر - تیزهوشی - شهری در آذربایجان شرقی ۹ - پرنده‌ای شکاری - طرز عمل - اسراربران فعلی ۱۰ - موش‌رایانه - نوعی نوشیدنی - پاسخ ۱۱ - بافته - قوم وحشی - ریشه ۱۲ - زیر پامانده - نسیم شمال شرقی - پیش‌شماره - ژانداروسی ۱۳ - قدرت‌وتوان - بدشکل - گرفتن ۱۴ - از پیامبران - طناب صیاد - مقابل بیشتر ۱۵ - اثر تاریخی - نغده - سلسله‌ای در تاریخ ایران

افقی

- جنگ ساسانیان با امپراطوری روم شرقی - از درآمدهای دولت ۲ - پرب‌ترین روده‌آسیای میانه - یک‌دفعه - سانج ۳ - در صبحانه می‌خورند - هنر پیشه سینما - گله‌گوسفندان ۴ - رئیس جیمزباند - همه دارند - حرکت اسب در شطرنج - اندر زها ۵ - فرزندزادگان - کچ و منحرف - سنگ آسیاب ۶ - ذره باردار - خالی کردن توپ یا تفنگ - رسووسن ۷ - تاراج و چپاول - رشته کوهی در فرانسه - ستون کشتی ۸ - جنگی که پیغمبر اسلام (ص) شخصا در آن شرکت می‌کرد - جبران کردن - صفت میوه خراب ۹ - بسته نیست - خوشحال - از حروف اضافه ۱۰ - تلف ونابودی - بازگان - یزدان ۱۱ - طاقت‌پالا - اشاره‌به نزدیک - آدم آهنی ۱۲ - نوعی اسلحه کمری - برجستگی لاستیک - رود مرزی ایران - زغالسنگ مرغوب ۱۳ - دوستی - دگرگونی و تحول - شتربی‌کوهان ۱۴ - عضو شنای ماهی - نیمه - شکست خوردن در بازی ۱۵ - دست خدا - از بازیگران بجه‌مهندس ۳

حل جدول ۱۱۰۴

جدول سودکوی

۴	۶	۱	۲	۵				
			۷					
	۲	۹						
	۸	۳	۴	۲	۹	۷		
			۸					
			۳	۴	۹	۲		
	۶							
			۲					
۷	۸	۶	۴	۹	۵			
			۷	۸	۶			
			۵	۶	۲	۴		

a	d	l	s	v	v	l	n	b
n	s	v	b	l	l	d	v	d
v	l	b	d	d	n	s	v	l
s	l	d	l	v	d	v	b	n
d	v	l	n	d	b	v	l	s
b	n	v	l	s	d	d	l	l
l	b	d	v	s	d	n	l	v
l	d	s	l	n	v	b	d	v
v	v	n	d	b	l	l	s	d

کوتاه

خوراکی‌هایی برای افزایش انرژی

استرس، داروها، فشارهای کاری، اختلالات خواب یا بیماری و... همگی از دلایل احساس خستگی در طول روز هستند. اگر تصور می‌کنید که این احساس خستگی دائمی، مزمن و بیش از حد است به پزشک مراجعه کنید. اما در بیشتر موارد این خستگی مربوط به تغذیه نامناسب و عادات غلط غذایی است.

مخلوط آب و لیمو

این مخلوط الکترولیتی برای سلول‌ها به منظور تولید انرژی لازم است. در واقع نوشیدن آب یکی از بهترین راه‌ها برای داشتن روزی بهتر به شما می‌رود. نتایج یک تحقیق نشان می‌دهد زمانی که دچار آنکه کم‌آبی بوده‌اند بیشتر از سایرین احساس خستگی مفرط می‌کرده‌اند.

ویتامین C

پژوهش‌های جدید نشان داده است که کمبود ویتامین C باعث خستگی می‌شود. این ویتامین برای سلامت غدد فوق کلیوی لازم است. این غدد از احساس خستگی ناشی از استرس پیشگیری می‌کنند.